Kvalifikuotas elektroninis parašas
ALGIMANTAS PLIUČAS
2026-06-17 18:58:38 GMT+3
Paskirtis: Parašas

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMAI

Kalvarijų g. 1, Vilnius. Tel. (+370 5) 2754241, el. p. info@architekturumai.lt, www.architekturumai.lt
Atsiskaitomoji sąskaita LT50 7044 0600 0606 7130 AB SEB, kodas 70440. Įstaigos kodas 301111540

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai 2026-06-17 Nr. S26/06/139
info@am.lt

DĖL STATYBOS TECHNINIO REGLAMENTO STR 2.02.12:2025 „PASTATAI“ IR SUSIJUSIŲ TEISĖS AKTŲ PAKEITIMO PROJEKTŲ PAKETO

Lietuvos architektų rūmai (toliau – **Rūmai**) susipažino su pakartotinai derinimui teikiamu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymo *"Dėl statybos techninio reglamento STR 2.02.12:2025 „Pastatai“ patvirtinimo" projektu*“ (toliau – **Projektu**) ir susijusių teisės aktų pakeitimų projektais. Dėkojame Projekto rengėjams, kad buvo atsižvelgta į 2026-05-05 Rūmų teiktas pastabas ir pasiūlymus ir šiuo raštu atkreipiame dėmesį į likusius neaiškius Projekto punktus, kuriuos siūlytume patikslinti:

1) Lingvistiškai vertinant Projekto 56.1 papunkčiu nustatomas reikalavimas visiems stoglangiams kurių nuolydis mažesnis negu 60º įrengti aptvarus. Vertiname, kad toks reikalavimas šlaitiniams ir plokštiems stogams, kurie nėra skirti žmonėms būti ir ant kurių epizodiškai užlipa tik techninis personalas stogo ar kitų įrenginių priežiūrai atlikti toks reikalavimas yra perteklinis. Taip pat kiekvieną kartą ant šlaitinio stogo esančiam stoglangiui įrenginėjant aptvarus tai turės ženklią įtaką stogo architektūrinei išraiškai. Atkreipiame dėmesį, kad vadovaujantis aktualiu Statybos techninio reglamento STR 2.04.01:2018 „Pastatų atitvaros. Sienos, stogai, langai ir išorinės įėjimo durys“[1] 7.16 papunkčiu stoglangis yra kvalifikuojamas kaip langas, o ne anga, todėl aptvarų įrengimas stoglangiui, kaip langui, neturėtų būti numatomas apskritai.

   Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus argumentus siūlome keisti Projekto 56.1 papunktį ir sakinį dėl stoglangių aptvėrimo išbraukti apskritai:

   „56.1. angos, kurios yra didesnės negu 0,6×0,8 m, turi būti aptvertos. ~~Aptvaras turi būti ne žemesnis kaip 0,5 m. Stoglangiai, kurių nuolydis didesnis negu 60º, gali būti be aptvarų.~~“

2) Atkreipiame dėmesį, kad iš šiuo metu galiojančio Statybos techninio reglamento STR 2.02.02:2004 „Visuomeninės paskirties statiniai“[2] 249 punkto perkeltu Projekto 80 punkto antru sakiniu nustatomas reikalavimas **visuose be išimties pastatuose nepaisant jų aukščio, aukštų skaičiaus ar lankytojų skaičiaus įrengti bent vieną liftą:**

   80. <...> *Pastatuose **iki** 13,2 m aukščio (aukštis nustatomas vadovaujantis Nekilnojamųjų daiktų kadastro duomenų nustatymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. spalio 22 d. įsakymu Nr. D1-349 „Dėl Nekilnojamųjų daiktų kadastro duomenų nustatymo taisyklių patvirtinimo“), kuriuose numatoma **ne daugiau kaip** 100 lankytojų per parą, įrengiamas **ne mažiau kaip** vienas liftas.“*

[1] Statybos techninio reglamento STR 2.04.01:2018 „Pastatų atitvaros. Sienos, stogai, langai ir išorinės įėjimo durys“ patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. D1-186 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.04.01:2018 „Pastatų atitvaros. Sienos, stogai, langai ir išorinės įėjimo durys“ patvirtinimo“

[2] Statybos techninio reglamento STR 2.02.02:2004 „Visuomeninės paskirties statiniai“ patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. D1-91 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.02.02:2004 „Visuomeninės paskirties statiniai“ patvirtinimo“

Sistemiškai vertinant likusių 80 ir 81 punktų nuostatų reglamentavimą atitinkamai yra nustatomi tik atvejai kada turi būti įrengiami 2 liftai:

80. Naujuose statomuose viešuosiuose pastatuose Reglamento ***81 punkte nurodytais atvejais įrengiami ne mažiau kaip du liftai.*** <...>

81.1. dviejų aukštų ir aukštesniuose viešbučių ir bendro gyvenimo namų paskirties pastatuose;

81.2. trijų aukštų ir aukštesniuose kitų grupių kitokių paskirčių pastatuose, kuriuose numatoma 100 ir daugiau lankytojų per parą

81.3. aukštesniuose kaip 13,2 m aukščio, skaičiuojant nuo pirmo aukšto grindų lygio iki viršutinio (išskyrus techninį) aukšto grindų lygio, pastatuose.

T. y. vadovaujantis siūlomais reglamento 80 ir 81 punktais, vieno aukšto, 5 m aukščio pastate, kuriame numatomas 1 lankytojas per parą, privalo būti įrengiamas vienas liftas.

Projekto 80 ir 81.3 punktuose taip pat yra taikoma ir skirtinga identifikavimo kriterijaus - pastato aukščio apskaičiavimo tvarka. Projekto 80 punkto antrame sakinyje nurodoma, kad pastato aukštis nustatomas vadovaujantis Nekilnojamųjų daiktų kadastro duomenų nustatymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. spalio 22 d. įsakymu Nr. D1-349 „Dėl Nekilnojamųjų daiktų kadastro duomenų nustatymo taisyklių patvirtinimo“. Tuo tarpu, vadovaujantis 81.3 papunkčiu 13,2 m aukštis yra skaičiuojamas nuo pirmo aukšto grindų lygio iki viršutinio aukšto grindų lygio, t. y. jau nebe nuo statybos zonos žemės paviršiaus vidutinės altitudės iki stogo kraigo, kaip nustatyta Nekilnojamųjų daiktų kadastro duomenų nustatymo taisyklių 2.15 punkte. Vertiname, kad Projekto 80 punkto atžvilgiu lifto įrengimo reikalavimas turėtų būti susiejamas **būtent su aukštų skaičiumi (du ir daugiau)** kadangi reglamentu vieno lifto įrengimo reikalavimui nustatant aukščio ribą **iki** 13,2 m, aukščio skaičiavimas apskritai nebetenka praktinės reikšmės, nes koks bebūtų pastato aukštis pareiga įrengti vieną liftą išlieka.

Svarbu pažymėti ir aplinkybę, kad Statybos techniniame reglamente STR 1.01.03:2017 „Statinių ir patalpų klasifikavimas“[3] **nėra įvardintos ar reglamentuotos pastatų ar statinių grupės „viešieji pastatai“.** Priėmus Projektu siūlomą reglamentavimą ir taikant Projektą bus neaišku ir (ar) priklausys nuo interpretuojančio asmens pasirinkimo, kokios paskirties grupių pastatams turi būti taikomas reikalavimas įrengti liftus. Siūlome Projekto reglamentavimą aiškiai susieti su statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių ir patalpų klasifikavimas“ ir vietoje neaiškios sąvokos „viešieji pastatai“ įvardinti konkrečias reglamente numatytas viešosios paskirties pastatų grupes: komercinės, administracinės, visuomeninės, viešosios rekreacijos ir specialiųjų paslaugų.

Atsižvelgiant į visas aukščiau išdėstytas pastabas, siūlome keisti Projekto 80 punktą ir jį išdėstyti taip:

„80. Naujuose statomuose ~~viešuosiuose~~ ***komercinės, administracinės, visuomeninės, viešosios rekreacijos ir specialiųjų paslaugų paskirties*** *pastatuose Reglamento 81 punkte nurodytais atvejais įrengiami ne mažiau kaip du liftai.* ***Dviejų ir daugiau aukštų aukščiau nurodytų paskirties grupių*** *pastatuose ~~iki 13,2 m aukščio~~ ~~(aukštis nustatomas vadovaujantis Nekilnojamųjų daiktų kadastro duomenų nustatymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. spalio 22 d. įsakymu Nr. D1-349 „Dėl Nekilnojamųjų daiktų kadastro duomenų nustatymo taisyklių patvirtinimo“)~~,*

[3] Statybos techninis reglamentas STR 1.01.03:2017 „Statinių ir patalpų klasifikavimas“ patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-713 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių ir patalpų klasifikavimas“ patvirtinimo“

kuriuose numatoma ne daugiau kaip 100 lankytojų per parą, įrengiamas ne mažiau kaip vienas liftas.

3) Papildomai, kaip ir teikėme siūlymą anksčiau, vertiname, kad statybos techniniame reglamente neturėtų būti nuolat kartojamas perteklinis reikalavimas vadovautis kitais privalomai taikomais ir galiojančiais teisės aktais – įstatymais, poįstatyminiais teisės aktais ir kitais reglamentais. Kartojimu sukuriamas tam tikras neaiškumas ar teisės aktai nenurodyti reglamente yra analogiškai aktualūs projektuojant kaip ir tie teisės aktai, kurie yra įvardinti ar paminėti. Atitinkamai Projekto Bendrųjų nuostatų 1-28 punktuose nėra pateiktų jokių nuorodų į Lietuvos Respublikos architektūros įstatymą ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo nuostatų laikymąsi projektuojant bei reikalavimą, kad pastatų projektai turi atitikti architektūros kokybės kriterijus. Dėl šių priežasčių, jei visgi būtų liekama prie šios Projekto redakcijos, kuria nukreipiama ir į kitus teisės aktus, siūlome Projekto I skyriaus „Bendrosios nuostatas“ punktus papildyti nuorodomis, kad pastatų projektai turi išpildyti Architektūros ir Teritorijų planavimo įstatymų reikalavimus.

Lietuvos architektų rūmų pirmininkas Algimantas Pliučas

Kazimieras Labokas, el. paštas: kazimieras@architekturumai.lt